GAZETA KRAKOWSKA

Nro 95.

z KRAKOWA dnia 26 LISTOPADA 1828 ROKU we ŚRODĘ.

Z Warszawy d. 18 Listopada.

W Imieniu Przenayświętszey i Nierozdzielney Tróycy.

Nayjaśnieyszy Cesarz Wszech Rossyy, Król Polski, i Nayiaśnieyszy Cesarz Austryi, Król Węgierski, Ceski i Gallicyi.

Powodowani nawzaiem szczerą chęcią załatwienia kwestyi spornych, które się były podniosły między Austryią a teraźnieyszem Królestwem Polskiem, względem funduszów, które Duchowieństwo i Instytuta obu tych kraiów posiadaią, iedne w obrębie drugiego, jako też porozumienia się ostatecznie względem pretensyi, które poddani i Instytuta Duchowne i Świeckie Królestwa Polskiego lub Wolnego miasta Krakowa maią do poszukiwania naprzeciw Rządowi Cesarsko-Austryiackiemu, tudzież uchylenia iednoczasowie trudności, które wstrzymały dotąd wykonanie ostateczne Artykułów 35, 36 i 37 Traktatu Wiedeńskiego 3go Maia 1815, tyczących się extradycyi i wzaiemnego zwrotu archiwów, kaucyi i depozytów interessuiących oba Rządy lub ich respective poddanych; mianowali Pełnomocników, którzy się zebrali w Wiedniu dla uregulowania rozmaitych tych przedmiotów, tranzakcyią przez nich samych iako też przez Ministrów obustronnie do tego upoważnionych podpisać się maiącą, iako to:

Jako Ministra Nayiaśnieyszego Cesarza, Wszech Rossyy, Króla Polskiego, JPana Demetryusza Tatistcheff, Jego Cesarsko-Królewskiey Mości Rzeczywistego Taynego Radcę Senatora, Szambelana aktualnego, Ambassadora nadzwyczaynego i pełnomocnego przy Jego Cesarske-Królewskiey Apostolskiey Mości, Kawalera Wielkiego Krzyża Orderów S. Alexandra Newskiego, Sgo Włodzimierza 1szey klassy, S. Anny 1szey klassy, Kawalera Orderu Woyskowego Sgo Jerzego 4tey klassy, Kawalera Złotego Runa i Orderu Naywyższego Annuncyady, Kawalera Wielkiego Krzyża Orderu Węgierskiego S. Szczepana Sgo Januryusza Sycyliyskiego, i Balifa Orderu Sgo Jana Jerozolimkskiego.

Jako Ministra Nayiaśnieyszego Cesarza Austryi, Króla Węgierskiego, Czeskiego i Gallicyi, JPana Klemensa Wacława Lotaryusza Xięcia Metternich-Winneburg, Xięcia Portella, Granda Hiszpańskiego 1szey klassy &c. &c. &c. Kawalera Złotego Runa, Wielkiego Krzyża Orderu Sgo Szczepana Węgierskiego, i Krzyża złotego Zasługi Cywilney, Kawalera Orderów Rossyyskich Sgo Andrzeia, S. Alexandra Newskiego i S. Anny 1szey

klassy &c. &c. &c. Szambelana, Rzeczywistego Taynego Radcę Jego Cesarsko-Królewskiey Apostolskiey Mości, Jego Ministra Stanu i Konferencyi, Kanclerza Dworu, Państwa i Domu Cesarskiego etc. etc. etc.

Jako Pełnomocnika Nayśnieyszego Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego, JPana Tomasza Grabowskiego, Radcę Stanu i Dyrektora Jeneralnego w Kommissyi Rządowey Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego Królestwa Polskiego, Orderu S. Stanisława 1szey klassy Kawalera etc. etc. etc.

JPana Piotra Hrabi de Goess etc. etc. Kawalera 1szey klassy Orderu Korony Zelazney, Kommandora Orderu Cesarsko-Austryiackiego Leopolda, ozdobionego Krzyżem złotym Zasługi Cywilney, Kawalera Orderu Rossyyskiego S. Alexandra Newskiego etc., Szambelana, Rzeczywistego Taynego Radcy Jego Cesarsko-Królewskiey Apostolskiey Mości, Wielkiego Ochmistrza Jego Cesarzewiczowskiey Mości Arcyxięcia Franciszka Karola, Marszałka Stanów Niższey Austryi etc. etc. etc.

Którzy to Pełnomocnicy stosuiąc się do Artykułów 7go i 8go Konwencyi w Wiedniu pod datą $\frac{1}{17}$ Czerwca 1821 zawartey, iako też do zasad ustanowionych w Konwencyi przedugodney przez Ministrów pośredników obu Wysokich Dworów w dniu 4 Marca 1825 r. podpisaney, i po wymianie swych pełnomocnictw w dobrey i przyzwoitey znalezionych formie, zawarli, ustanowili i podpisali następuiące Artykuły:

I.

Fundusze należące do Instytutów Swieckich i Duchownych.

Artykuł 1.

Włożony obustronnie sekwestr na Dobra, kapitały i należności iakiego bądź rodzaiu, które Duchowieństwo i Instytuta Duchowne i Świeckie Gallicyi Wschodniey w teraźnieyszem Królestwie Polskiem posiadaią, i nawzaiem na fundusze i kapitały, które Duchowieństwo lub Instytuta Duchowne i Świeckie teraźnieyszego Królestwa Polskiego lub Wolnego Miasta Krakowa posiadaią w Austryi, ninieyszem zobopolnie zdiętym zostaie, i dawni tych Dóbr ruchomych i nieruchomych posiadacze wracaią odtąd do zupełnego swych praw własności używania, tak co do samych funduszów, iako i co do pochodzących z nich dochodów, zaległych i bieżących.

Artykuł 2.

Obiedwie Wysokie kontraktuiące Strony działaiąc w interessie swego Duchowieństwa i swych Instytutów, co do praw własności, do których toż Duchowieństwo i te Instytuta Artykułem poprzedzaiącym przywrócone zostały, i wziąwszy na uwagę niedogodności przywiązane do tego rodzaiu posiadłości granicą przeciętych, postanowiły ugodzić się o wzaiemną zamianę wszelkich tey natury praw i własności, biorąc każdy Rząd na siebie obowiązek wynagrodzenia tych Instytutów, któreby przez tę zamianę wywłaszczone zostały.

Stosownie do tego postanowienia, Rząd Cesarsko-Austryiacki odstępuie nieodzownie Rządowi Polskiemu fundusze i kapitały, które Duchowieństwo i Instytuta Duchowne i Świeckie Gallicyi Wschodniey posiadaią w Polszce w byłym Cyrkule Zamojskim, a które w Wykazie litera A. do Konwencyi ninieyszey dołączonym i podpisem Pełnomocników obu Dworów opatrzonym, wymienione się znayduią.

Zrzekaiąc się nadto Rząd Austryiacki własności Dóbr Buśna i Białopole w tymże samym byłym Cyrkule Zamoyskim położonych, które należały do uposażenia Biskupstwa Przemyślskiego w Gallicyi Austryia-

ckiey, odstępuie Dobra takowe Rządowi Królestwa Polskiego, a to ze wszystkiemi do nich należącemi prawami i przyległościami.

Nawzaiem Rząd Polski odstępuie i oddaie nieodzownie Rządowi Cesarsko-Austryiackiemu fundusze i kapitały hypotekowane, które Duchowieństwo, tudzież Instytuta Duchowne i Świeckie byłego Cyrkułu Zamoyskiego w Gallicyi Austryiackiey posiadaią: o ile fundusze i kapitały te są obięte w Wykazie lit: B, który równie iak poprzedzaiący podpisem Pełnomocników obu Dworów opatrzony do ninieyszego Artykułu dołączonym się znayduie.

Rząd Polski odstępuie nadto i zrzeka się nieodzownie na rzecz Rządu Cesarsko-Austryiackiego tych summ będących własnością Duchowieństwa i Instytutów Duchownych i Świeckich w teraźnieyszem Królestwie Polskiem położonych, które w Skarbie Austryiackim ulokowane, tak zwanemi Obligacyiami Hofkameralnemi pokryte w Wykazie lit C do Artykułu ninieyszego dołączonym, i podpisem Pełnomocników, obu Dworów opatrzonym, są wyszczególnione

Obligacyie takowe zwrócone będą w naturze Rządowi Cesarsko-Austryiackiemu za kwitem Pełnomocnika Jego Cesarsko-Królewskiey Apostolskiey Mości, z wyłączeniem tych, które iuż w ręku tegoż Rządu znayduią się, albo też, które spalone, zawieruszone lub zgubione zostały.

Obiedwie Wysokie kontraktuiące Strony zrzekaiąc się również wszelkich reklamacyi co do zaległych i bieżących procentów i dochodów z Dóbr, summ i kapitałów, których wzaiemne odstąpienie iest stypulowanem w ninieyszym Artykule, ściągnienie tych dochodów i procentów, iako też zachowanie na własność tego, co z tego tytułu w ciągu trwania sekwestru pobranem zostało, należeć będzie z prawa do tego Rządu, pod którego panowaniem znayduią się odstąpione fundusze.

Artykuł 3.

Gdy stypulacyie Art: 2 nie ściągaią się iak tylko do funduszów i kapitałów, które w Wykazach do tego Artykułu dołączonych są wyszczególnione, rozumie się samo przez się, iż nie powinny w niczem uwłaczać prawom Duchowieństwa i Instytutów obu kraiów co do innych własności teyże samey natury, które w nich nie są obięte. Gdyby więc późniey odkryto kapitały lub należytości iakie hypotekowane w Polsce, a należące do Instytutów Austryiackich, które kapitały nie znaydowałyby się w Wykazie lit: A. lub nawzaiem fundusze iakie należące do Instytutów teraźnieyszego Królestwa Polskiego, a będące pod panowaniem Austryiackiem, któreby to fundusze nie znaydowały się w liczbie tych, które są zamieszczone w Wykazie lit: B. zależeć będzie tak od iednego i k drugiego Rządu, zostawienie swych respective Instytutów w posiadaniu podobnych funduszów, lub ściąganie onych drogami i środkami prawem upoważnionemi, i każda z stron interessowanych używać będzie w każdym czasie sposobności wolnego rozrządzania własnościami tego rodzaiu. Toż samo ma się rozumieć o wszelkich summach należących do Instytutów Królestwa Polskiego, a ulokowanych na procent na funduszu publicznym Austryiackim, które nie są zamieszczone w Wykazie lit: C. do Artykułu 2go dołączonym.

Są również wyłączone od cessyi wzaiemney w Art: 2 stypulowaney wszelkie fundusze, summy lub kapitały należące do Duchowieństwa lub do Instytutów Wolnego Miasta Krakowa, a hypotekowane w Gallicyi Wschodniey lub ulokowane na procent w Skarbie

)2(

publicznym Austryiackim. Wolne zarządzenie temi funduszami zachowuie się w całey swoiey zupełności Rządowi i Instytutom Krakowskim do tego interessowanym.

Artykuł 4.

Dla wynagrodzenia Rządowi Cesarsko-Austryiackiemu przewyżki funduszów przez niego w Art: 2 odstąpionych, obowiązuie się Rząd Polski wypłacić mu summę 43,055 zł; R. 21 kr: w monecie konwencyyney, która to summa przyydzie w potrącenie w Art. 6 od funduszu Sztiftowego Gallicyi Zachodniey, znanego pod tytułem: *Allgemeine West-Galizischer Stiftungsfond*, którego zwrot Królestwu Polskiemu ma nastąpić stosownie do stypulacyi poniżey umieszczonych.

(*Dalszy ciąg nastąpi.*)

Kurs Listów Zastawnych. Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Za Sto złotych w Listach Zastawnych

Żądano . . . . . zł: 87 — 7⅛

Płacono . . . . . . — 86 gr. 22½

W Warszawie dnia 14 Listopada 1828 r.

Schaber S. G.

Z Petersburga d. 23 Października D. K.

N. Pan przybył do tuteyszey stolicy dnia 14 b. m. przed samem południem. Oto są szczegóły Jego podróży: Gdy w skutku wzięcia Warny woysko Tureckie, przywiedzione w pomoc tey twierdzy, nagle się cofnęło, i N. Pan wydał rozporządzenia do dalszego działania woiennego, oraz tak do naprawy iak pomnożenia fortyfikacyi Warny, postanowił N. Pan poiechać do Petersburga, tak, iżby tam stanął w dzień urodzin dostoyney Matki swoiey. N. Pan przesiadł się z okrętu Paryż na pokład okrętu Cesarzowa Marya, i popłynął dnia 2 Października. Po 36 godzinach pomyślney żeglugi, powstała okropna burza, iakiey naydoświadczeńsi marynarze nie pamiętaią, która nadweręzyła wszystkie maszty okrętu, i dopiero po 24 godzinach ustała. Okręt zawinął do portu Odessy dnia 8go o godzinie 3 zrana po 6ściodniowey żegludze. N. Pan zabawił w Odessie tylko 2 godzin, i wyiechał do Petersburga, gdzie stanął w samą rocznicę urodzin Nayiaśnieyszey (dziś iuż zgasłey) Matki swoiey, i w chwili, kiedy się nikt nie spodziewał Jego powrotu.

Podług obserwacyy, robionych w Irkucku, zima zeszła była iedną z naytęższych, iakie tam zapamiętaią. Od dnia 30 Października, termometr Reaumura zniżony był na 29 stopni pod zero, a po 23 Listopada, iescze spadł do 32 stopni. Mróz ten nadzwyczayny trwał prawie bez zmiany do dnia 6go Marca r. b. Dnia 23 i 25 Stycznia, akhokol opadł był niżey 44 stopni, na którym punkcie kończy się podziałka termometryczna. Wedle uwag mieszkańców tey krainy, puszczenia lodów na Lenie spodziewano się dopiero około pierwszych dni Maia.

Wywóz zboża z Odessy, morzem, iest dozwolony dla opatrywania w żywność woyska, i odbywać się będzie stosownie do rozporządzeń przepisanych dla handlu portów Rossyyskich pomiędzy sobą, z warunkiem, aby wysyłaiący składali świadectwa o dostawieniu transportu na mieysce przeznaczenia.

Z Achalcychu d. 12 Września D. K.

Gdy w dniu 10 Września Fligel-Adjutant J. C. Mości Kapitan gwardyi Opperman przywiózł Dowódcy korpusu reskrypta N. Cesarza Jmci z dnia 20 Lipca i 20 Sierpnia, urządzono na dzień następny uroczystość, na którą zgromadzili się u Hrabi Paszkiewicza Erywańskiego, Jenerałowie, Officerowie, Knia-

ziowie, i szlachta Georgii w woysku czynnem zostaiący, starszyzna nowo podbitego Tureckiego Baszaliku, i naczelnicy Chrześciiańskich mieszkańców Achalcychu, w celu złożenia swych powinszowań. Radośnie oznaymił Hrabia Azyianom, iakie uzyskał oznaki względów Monarchy, i iak wysoko Europeyczykowie cenią nagrody, przechodzące na potomków, iako zadatek wielkich czynów ich przodków. W oczach wszystkich, a mianowicie młodzieży, błyszczał tryumf, który tak chętnie dzieli uczucie hororu.

Pułk Szyrwański był w dniu tym uwolniony od służby. Paradę Kościelną odbyto na placu meczetu Achmeda. Pułk Szyrwański otaczał, w zupełnym zbroynym rynsztunku, wystawione na nim trzy ołtarze. Gdy, przy nadeyściu Dowódcy korpusu, otoczonego swym orszakiem, zamilkła muzyka woyskowa, zawołał Hrabia: "Dzieci! Cesarz raczył mię mianować waszym Szefem. Wdzięczny za łaskę Monarchy, dumny iestem z nowego zaszczytu, który mię z wami, Szyrwańczycy, ściśley iescze połącza.„ Głośne hura ze wszystkich stron zagrzmiało. Hrabia mocno był wzruszony; a na wszystkich twarzach czytano wyraz wzbudzonego uczucia. Po krótkiey przerwie, rzekł Hrabia daley: "Dzieci módlcie się o ciągłą pomyślność naszego Cesarza i Pana.„ Zakommenderowano do modlitwy, a officer sztabowy odczytał nayłaskawszy reskrypt z dnia 20 Sierpnia. Przy ostatnich iego słowach, mimowolnie wźrok się zwracał na mury twierdzy i przyległe góry, wymowne choć nieme świadki czynów bohatera Kaukazu. Szmer radośny przebiegał w tey chwili szeregi żołnierzy.

Zaczęto nabożeństwo, a przedstawił się oku poruszaiący widok, tak naocznie wyrażaiący ducha Rossyyskiego woiownika, w którym nawet zgroża walki nie może przytłumić bogoboyności, wpoioney weń od lat dziecinnych przez przykłady rodziny. Zwycięzcy Achalcychu, eden drugiemu breń podaiąc, przystępowali poiedynczo, w pokorze, schyleni w prochu przed ołtarzem, odbywali swe nabożeństwo, i składali datki na jałmużnę.

Ołtarze stały na przeciw wschodniego muru meczetu, w którym leżeli ranni woiownicy: każdy z nich, któremu siły tylko dozwalały, cisnął się do kraty okien meczetu; niektórzy nawet aż do schodów. Widok bolecierpiących, którzy, nie pomnąc swych boleści, usiłowali mieć udział przy uroczystości, podwyższał ieszcze to wrażenie.

Po skończoney uroczystości, prosił Hrabja Pułkownika Bentkowskiego, nateraz dowodzącego pułkiem Szyrwańskim, aby zaprosił korpus officerów do stołu swego Szefa; następnie, obrócił się do żołnierzy, mówiąc: "A was wszystkich, dzieci, proszę do siebie na ucztę, i dziś z wami chcę czas podzielić.„ Głośny okrzyk. "Dziękuiemy Waszey Wysokości!„ odezwał się z wszystkich stron do ukochanego naczelnika.

Na obszerney równinie między miastem i stanowiskiem zaiętem przez Rossyian dnia 5 Sierpnia zastawiono stoły dla żołnierzy, i tam udał się pułk po paradzie Kościelney. Wkrótce przybył, z orszakiem swym Dowódca korpusu. Przechodził między szeregami, łaskawie rozmawiał z naywalecznieyszemi żołnierzami, przybliżył się do kredensu, i wzniósł toast: Za zdrowie Cesarza! Z wesołemi okrzykami spełnił waleczny pułk, pod murami nowo-zdobytego miasta, *zdrowie Wielkiego Monarchy*. Nowy Dowódca spełnił następnie toast na uczczenie swego pułku: powstał szmer między żołnie-

rzami; ieden z podofficerów wystąpił i zawołał głośno: *Za zdrowie Waszey Wysokości*. Wszysey powtórzyli ten okrzyk, a radośne hura zagrzmiało w tem samem mieyscu, gdzie niedawno przedtem tenże okrzyk był hasłem do szturmu. Wzruszony Hrabia wszedł w środek swych gości mówiąc: — " Dziękuie wam moi przyiaciele! przyiemno „ iest podzielać z wami radość dnia dzisiey„szego w mieyscach, któreście waszą wale„cznością zdobyli. Walczyliście iak przy„stało na synów Rossyi. Odznaczyliście się „ sławnym szturmem. Jestem starym woio„wnikiem, i zapewnić was mogę, żeście „ dali przykład rzadkiego dzieła woiennego. „ Z zimną krwią, poprzedzani od śpiewa„ków, szliście do szturmu, i bez wystrzału „ zdobyliście warownie. Dowódca wasz, Puł„kownik Borodin, prowadził was iak boha„ter. Cześć i sława poległemu! Postępuy„cie i nadal podług zasady, którą ia sam w „ niego wpoiłem. Strzelanie przy przypu„szczeniu szturmu iest oznaką boiaźni i o„śmiela nieprzyiaciela; posuwanie się od„ważne, z zimną krwią, lecz z bronią mil„czącą, samo przeraża nieprzyiaciela. —„ To prawda, — przerwał wodzowi występuiący na przód sędziwy podofficer, ozdobiony trzema medalami i Krzyżem orderu woyskowego; — "gdyśmy wchodzili na wały, prze„biialiśmy Turków, którzy mieli broń na„bitą i odwiedzione kurki. Nie byli w sta„nie dać ognia; tak wrogom ręce drżały.„— „ Dobrze mówisz, móy przyiacielu, rzekł „ Hrabia uderzaiąc go w ramie. Ja sam od„daię wam w pochwale własne świadectwo „ waszych nieprzyiacioł, którzy mi wyznali, „ żeście ich niewidzianą dotąd śmiałością „ waszą przestraszyli. Szliście w ścieśnio„nych kolumnach, Turcy na was puścili „ grad kul i kartaczów, Sztandary wasze „ zostały postrzelane; trzynastu żołnierzy i „ ieden officer padli po pierwszym wystrza„le; inni zaięli mieysce poległych towarzy„szów; a wy z naieżoną bronią, wytrwale „ postępowaliście do celu. Długo służyłem „ na polu sławy, lecz dwa tylko wiadziałem „ przypadki podczas woyny Francuzkiey ro„ku 1812.

Zostawiamy rozwadze każdego czytelnika, iakie wrażenie sprawić musiały na woysku te słowa dowódcy, który na polu Elisabetpolskiem obiął nad niemi dowództwo, przez zaszczytne zwycięztwo zyskał ich zaufanie, i przez dwa lata wytrwałego postępu ziednał sobie ich przywiązanie i miłość.

Hrabia, skosztowawszy kołaczy na uroczystość tę upieczonych i zupy żołnierzy, powrócił do twierdzy, gdzie w domu Baszy, zamieszkanym przez Dowódcę korpusu, nakryty był stół, dla licznie zgromadzonych gości. Mimowolnie wzrok ich zwracał się podczas uczty na obraz, iaki przedstawiało mieysce przez Hrabiego zaięte. Siedział on przed szerokiem Azyiatyckiem oknem, tworzącem całą ścianę przednią iadalnego pokoiu. Sztandary Ś. Jerzego pułku Szyrwańskiego, przestrzelone pod Achałcychem siedmią kartaczami, na Krzyż były zawieszone przed kratami okien. Lekkim kołysane powiewem, chłodziły głowę zwycięzcy Turków i Persów. W odległości, ukazywały się nad brzegami rzeki Achalcych, i okol co, któremi na upokorzenie Achalcychu, przybyły zwycięzkie woyska Rossyyskie, pod dowództwem Hrabi Erywańskiego; na wzgórzach widziano zwaliska warowni; u stop skały, na którey stoi dom Baszy, nad całą panuiący okolicą, rozłożyły się wesołe grupy Szyrwańczyków; niekiedy wznosiły się radośne ich okrzyki na cześć nowego Dowód-

cy; Hrabia z uczuciem na nich spoglądał, a wewnętrzne wzruszenie błyszczało na rysach wodza.

Z Paryża d. 10 Listopada.

Kawaler Zea Bermudez, Poseł Hiszpański w Londynie i Nuncyusz Papiezki mieli prywatne posłuchania u Króla. Wczoray prezydował J. K. M. w radzie Ministrów. Porucznikowi Codrington, synowi Admirała Angielskiego tegoż nazwiska, udzielił J. K. M. za odznaczenie się w bitwie pod Navarino krzyż orderu Legii honorowey.

Baron Koller przybył tu iako Ces. Austryiacki goniec z Wiednia.

Poseł nasz przy Dworze Londyńskim Xiążę Polignac iest tu w tych dniach oczekiwany.

Pułkownik Fabvier, który mieszka tu w domu rodziców swoiego towarzysza podróży, P. Moliere, gdzie mieszka także Jenerał Lafayette, żyie w naywiększey osobności i zatrudniony iest ułożeniem dla rządu swoich widoków względem Grecyi, potem, iak mówią, uda się w stopniu Jenerała Majora znowu do Morei, nie dla obięcia iednak dowództwą, ale dla postawienia Greków w stanie, izby się bez pomocy woyska naszego obeszli, które na przyszłą wiosnę ztamtąd odciągnie.

List osiadłego w Anglii Kupca Francuzkiego, zawiera między innemi o stanie handlu i rękodzieł co następuie: Angielskie iedwabne rękodzieła doskonalą się i podnoszą coraz bardziey, tak iż lękać się należy, iż w krótce wyrównaią wyrobom Francuzkim. Lecz za to rękawiczki Francuzkie przenoszone są nad Angielskie.

Brat Ibrahima Baszy, który w Paryżu ukończyć chce swoią edukacyią przybył do Tulonu.

Z rozkazu Ministra publicznego oświecenia, P. Vatismenil, wyznaczona została kommissyia z 9 uczonych, dla rozpoznania zaprowadzonego po gimnazyiach sposobu uczenia klassycznych ięzyków i zdania o nich sprawy.

Następne posiedzenia Izb poświęcone będą szczególniey dwom proiektom do ustaw: Kodexowi woyskowemu w 400 artykułach i urządzeniu Municypalności. Poddane także będą pod ich rozwagę niektóre pomnieysze proiekta, iak np. względem poiedynków, patentów Xięgarskich, względem których nie zachodzi w sądach zgodność, i t. d. Zwołane bydź maią na 25 Stycznia r. p.

Bryg Królewski Kometa przybył dnia 3 b. m. do Tulonu. Okręt ten, który przed 5 tygodniami wypłynął dla wyszukania na morzu Środziemnem korsarzów Algierskich, zapewnia, iż to morze nie wystawia teraz żadnych niebezpieczeństw.

Wyszła niedawno z Brestu z 5 okrętów złożona eskadra, przybyła dnia 25 z. m. na Tagus.

W przeszłym miesiącu przybyło do Hawru 41 statków z 4911 beczkami zboża.

Z Włoch d. 6 Listopada.

J. K. Wysokość Następca tronu Pruskiego znaydował się dnia 26go Października w Rzymie na nabożeństwie w kaplicy poselstwa Pruskiego. Nazaiutrz zwiedził pałace Villen, Pamfili i Borghese, i zaszczycił obecnością swoią obiad dany przez Niderlandzkiego Posła Hr. Celles. Przy odwiedzeniu Tivoli niesprzyiała mu pogoda. Obeyrzał celnieysze kościoły i galeryie obrazów. Ciągle służy temu Królewicowi naylepsze zdrowie. Dnia 5 zamyślał udać się do Neapolu.

Xiążę Blacas, podług zapewnienia, powszechney Gazety Liońskiey, darował Jezuitom swóy zamek, którego wartość podaią do pół miliiona franków. Inna Liońska Gazeta twierdzi, że Kardynał Fesch (wóy Napoleona) złożył godność Arcybiskupa Liońskiego, i że Król udzielił ią Ministrowi spraw duchowych Biskupowi w Beauvais.

Z Madrytu d. 30 Października.

Infant Franciszek powrócił wczoray z swoią małżonką i synem z Eskurial do miasta naszego.

Na prośbę owdowiałey Hrabiny Benavente, Xiężny Ossany, którey syn, Xiążę Anglona, uiechał do Włoch, nakazał Król wysokiey radzie woienney rozpoznać, czyli rzeczony Xiążę, który był Jenerałem Porucznikiem, może bydź do oczyszczenia się przypuszczonym.

Dotychczasowy Gubernator Kadyxu, Jenerał Aymerich, otrzymał krzyż komanderski orderu Francuzkiego Ludwika.

Poseł Francuzki żąda wypłaty od naszego rządu 82 mil. franków. Rząd nasz wszedł z nim w układy.

Z Katalonii przybyła do Króla deputacyia z prośbą o oddalenie Jenerała d' Espanny. Sądzą, iż Margr. de las Amarillas mieysce iego zastąpi.

Z Lizbony d. 26 Października.

Rozkaz mienia nayściśleyszey baczności na Monarchiczne uczucia nowomianowanych urzędników, datowany iest dnia 20 z pałacu Necesidades, z podpisem PP. de Castro i Gomez Ribeiro. Tegoż dnia wydany został podobnyż wyrok względem mianowań na urzędy duchowne, i t. d.

Gazeta Dworska zawiera list pasterski Biskupa Bei, w którym napomina mieszkańców swey dyecezyi, aby stale przychylnemi byli Don Miguelowi, i strzegli się dać ułudzić zwodniczem zasadom wolności i równości, do których demagogiczne stronnictwo chce ich wciągnąć.

Królowa Matka nakłonić miała Don Miguela, aby wszystkich więźniów w zamkach odesłał do Afryki.

Officerowie stoiących tu okrętów Francuzkich oświadczyć mieli, iż maią rozkaz przyymowania na swe okręty wszystkich uciśnionych Portugalczyków, Anglików lub Francuzów.

Wczoray nie wydany tu był z poczty żaden list z północnych prowincyy, co dowodzi, iż nieprzyiemne przychodzą ztamtąd dla rządu wiadomości. Dowiaduiemy się iednak, że dwa bataliiony z Viseu i Lamego przeciw Braga postąpiły, dokąd dnia 18 udali się konstytucyioniści z okolic Porto. Podwoiono liczbę woyska przeciągaiącego codziennie przez stolicę. W Mafra, gdzie onegday Don Miguel odwiedził Klasztor, nie doichnął żadney z przygotowanych dla niego potraw, co przypisuią boiaźni, żeby nie był otrutym.

Penefiel (gdzie konstytucyioniści stoią) oddalone iest 4 mile od Porto; chcą oni to miasto opanować i tamecznych więźniów uwolnić. Nieco regularnego woyska przyłączyło się iuż do nich, i cała północna część Portugalii gotuie się ieszcze raz do powstania. Nędza doszła tam do naywyższego stopnia. Maią tam bydź zaufani urzędnicy posłanemi dla przewiezienia kass publicznych do Lizbony, ażeby nie dostały się w ręce konstytucyionistów. Tymczasem twierdzą, że Donna Marya dziś ogłoszoną bydź ma w Porto Królową. Pomiędzy więźniami w zamku Juliao zaszły niespokoyne poruszenia.

DODATEK
DO Nro 95.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 26 LISTOPADA 1828 ROKU WE SRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumira.

Dzień godzina	Barometr z reduk: na 0° R.	Therm: czyli stopnie zimna i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Listop:	cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7	27 6, 987	+ 4. 5	95	Połud: Za. słaby	Pochmurno	
22. 12	„ 7, 576	+ 9. 7	91	Zachodni słaby	„ „	
3	„ 7, 792	+ 7. 2	92	Półn: Za. słaby	„ „	
9	„ 7, 735	+ 4. 3	95	Zachodni słaby	Pogoda z chmur:	Mgła.
23. 7	27 7, 100	+ 1. 0	95	żaden	Mgła	
12	„ 6, 636	+ 4. 9	92	Połn: Za. słaby	Pogoda z Chmur:	Mgła.
3	„ 6, 643	+ 6. 8	91	„ „	Pochmurno	
9	„ 7, 270	+ 5. 2	93	„ „	„ „	
24. 7	27 8, 596	+ 3. 6	94	Wschodni słaby	Pochmurno	
12	„ 8, 988	+ 5. 5	89	„ „	„ „	
3	„ 8, 980	+ 5. 2	88	„ „	„ „	
9	„ 9, 639	+ 2. 8	93	„ „	„ „	

J. K. *Steczkowski*, A. O. A.

Z Londynu d. 7 Listopada.

Wczoray przyszło znowu do wydziału spraw wewnętrznych wiele pism z podpisem Królewskim.

Poseł Austryiacki miał dnia 4 czynność w wydziale spraw zagranicznych z Hr. Aberdeen.

Rząd posłał ieszcze na statku z Plimut 9 lekarzów i różne namiotowe sprzęty do Gibraltaru.

Na giełdzie rozchodziła się niedawno wieść, że między Angliią i Austryią istnieie tayna umowa przeciw Rossyi.

Naynowsze pismo Posła naszego w Wiedniu, Lorda Cowley, pod dniem 26 Października miało bydź naywiększey wagi, iednak o osnowie iego dotąd nic nie słychać.

Celem ostatniey podróży Jenerałów Seldanha i Stubbs do Niderlandów, bydź miało

zaciągnienie żołnierzy do konstytucyynego przedsięwzięcia przeciw Portugalii.

Podług iedney z rannych Gazet znayduie się ajent Palmelli, Patron nazwiskiem Bonges, na woiennym Francuzkim okręcie Faucon na Tagu.

Z Malty piszą pod dniem 4 Październi ka, że Basza Trypolitański wysłał 7 okrętów na krążenie przeciw Neapolitańskim. Przerwanie żeglugi Sycyliyskiey zrządziło na Malcie drogość żywności.

Królewna Zofiia ukończyła dnia 3 b. m. 51 rok życia. Król zakupić kazał sławnego z szybkiego biegu konia za 4000 gwineów.

— Dnia 8 —

Poseł Francuzki dnia 4go po południu odebrawszy pismo od Xcia Wellingtona miał długą naradę z Hr. Aberdeen, który potem miał czynność z posłami Pruskim, Brazyliyskim, Hiszpańskim i Neapolitańskim. Onegday Poseł Pruski, P. Bülow, rozmawiał znowu zwzmiankowanym Hrabią. Tegoż dnia Poseł Austryiacki, Xżę Esterhazy, posłał notę Xciu Wellingtonowi. W tymże dniu nadeszły pisma od P. Stratford-Canning, Admirała Malkolm i P. Adam.

Gazeta *Times* utrzymuie z pewnością, co także Gazeta *Bryghton* twierdzi, że Xżę Wellington wniesie do Parlamentu sprawę Katolików.

W kilku dniach będzie naymniey 18 liniiowych okrętów gotowych do wyyścia pod żagle, ieśli tego wypadnie potrzeba.

Margr. Rezende udał się z Londynu do Falmut, dla odpłynienia do Brazylii.

Dnia 5go nadeszły pisma z Kanady, i P. Herries powrócił tu wczoray z swey podróży.

Przybyły do Falmutu dnia 5go pocztowy statek Sandwich, który dnia 26 Października opuścił Lizbonę, przywiózł znowu kilkunastu Portugalczyków, pomiędzy któremi 11 officerów. — Podług listów z Porto pod dniem 22 Października, wszystkie prowincyie północney Portugalii znayduią się w poruszeniu. Oddział z 2000 konstytucyionistów znaydował się o kilka mil od Porto, a odebrane dziś z tegoż miasta pod 26 listy głoszą, iż powstańcy prowincyi Minho osadzili Panafiel, i nawet podług niektórych wnyść mieli do Porto, gdzie przyłączyły się do nich pułki 14 i 19ty. W Beira i Alemtejo zwiększać się także maią zbroyne konstytucyionistów kupy, i wydać zmiano do znayduiących się w Anglii patryiotów Portugalskich odezwę, aby uzbroieni do oyczyzny powrócili. "Okaże się (dodaie Gazeta Kuryer) że polityka rządu naszego była rozumną, bo zachowuiąc prawo narodów, nie zaniedbała niczego, coby przyłożyć się mogło do prawdziwey korzyści i dobra kraiu.„

Onegdaysza Gazeta Kuryer oddrukowała ieszcze raz w zupełności traktat z dnia 6 Lipca, i zapytuie się: iaki wpływ mieć będzie oswobodzenie Morei na postąpienie Dywanu względem Anglii i Francyi? okażeż się skłonnieyszym do przystąpienia do Londyńskiego traktatu i na iego podstawach rozpocznie układy? Te podstawy są w 2gim artykule wyłuszczone, a w dodatkowym potwierdzone; wszelako uznane bydź mogą zepotrzebne nieiakie ich zmiany. — Taż Gazeta zwraca ieszcze raz uwagę na wzięcie Warny i zapewnia na nowo, iż to zdarzenie ułatwić musi układy o pokóy. "Skłonność (wyraża) którą Sułtan Mahmud tak iasno okazał stosowania się do Europeyskiego systematu i poddania swego państwa Europeyskiey polityce, iest dla neutralnych Mocarstw ważnym powodem do przywrócenia przez swoie pośrednictwo pokoiu między Gabinetami Petersburgskim i Stambulskim.

Dnia 4go b. m. odbyło się w Dublinie zgromadzenie naczelników wszystkich klubow Brunswickich w całey Irlandyi, aby utworzyć narodowe towarzystwo z wszystkich prowincyionalnych klubow i przedsięwziąść środki do ich zkoncertowania i ile możności uczynienia ich działania skutecznemi. Znaydowało się obecnych do 2000 osób z naypierwszych klass. Prezyduiący Lord Enniskillen zagaił posiedzenie oświadczeniem, że celem zgromadzenia iest iedynie utrzymanie w zupełności konstytucyi Angielskiey. Sekretarz odczytał potem rapport o stanie klubow Brunswickich, w którym zalecał umiarkowanie i wstrzymanie się od osobistości przeciw Katolikom. Podług tego rapportu liczba Brunswickich klubow wynosi do 108.

Żołta gorączka w Gibraltarze zabrała do 22go Października przeszło 1060 ludzi; od 19 umarło codziennie po 40 osób. Dnia 22go liczba chorych wynosiła 1554.

Założona w roku 1810 przez Hr. Selkirk nad rzeką Czerwoną osada, liczy iuż do 2000 mieszkańców. Podług listu iednego z Szkotow, który tam niedawno osiadł, klima iest tam bardzo zdrowe i żywność tania. Znayduie się tam dwóch Pastorów, którzy staraią się o dobro swych parafiianów, i założone są dwie szkoły.

Podług Gazety *Star* znayduie się teraz w Irlandyi do 50,000 woyska Angielskiego.

Gazeta Malakańska zawiera doniesienia z Chin do 15 Stycznia, podług których woyna z Tatarami uważaną bydź może za ukończoną. Naczelnik Chiński Chan-Ling pobił 100,000 buntowników Mahometańskich, a reszta wydała herszta swoiego, Chang-Kih-Urh, który zaraz cieniom poległych Chinczyków poświęcony został.

Podług doniesień z Honduras pod dniem Sierpnia woyna między Guatimalą i San Salvator ciągnie się z szczęściem na przemiany i iest z naywiększą dzikością prowadzona.

Z Bruxelli d. 10 Listopada.

Do 2giey Izby Stanów jeneralnych wniesiony został dnia 3 b. m. preiekt do uchwalenia nowey pożyczki 15 mill. ZH. na potrzebę Wschodnio-Indyyskich posiadłości.

Jenerał van Green powrócił przez Angliią ze wschonich Indyy do Hagi. Zdrowie iego przez 8letnią służbę i trudy w tamecznych naszych osadach znacznie nadwerężone zostało.

Brat Admirała zostaiącego w służbie Rossyyskiey Hr. Heyden de Reynerstein, zasiada w 2giey Izbie Stanów jeneralnych iako deputowany z Drenthe.

N. Król Jmość mianował P. Natsches Administratorem narodowego przemysłu w wydziald spraw wewnętrznych.

Z Peštu d. 25 Października.
(Z Gazety powszechney.)

Poddanie się Warny zrobiło tu także żywe wrażenie, a to tem więcey, iż codziennie rozchodziły się wieści o nowych klęskach Rossyian na wszystkich mieyscach. Alarmiści zastraszali nas nawet napadem zwycięzkich Osmanów, i baiali o potrzebie uzbraiań. Ale te baśnie zniknęły równie prędko, iak się wszczęły. Obok tego kilka miliionów Greków wyglądało z żywem ukończenia nakoniec cierpień swoich współwierców i wszystkie strony zgadzały się przynaymniey w podziwieniu szlachetney stałości Cesarza Mikołaia i iego woyska. — Upadek Warny zrobił na nas niemal takie same wrażenie, iak wielki romensyczny czyn dawney krucyaty; niema nawet nic dziwnego, że Węgry przypominaią sobie czasem dawne swoie znaczenie, kiedy Stambuł był wolnym

portem dla handlu całego świata, i kiedy handel wschodni połączony był z handlem Dunaiu. Cesarz Mikołay na rozwalinach nigdy ieszcze niezdobytey Warny zemścił się za krew zabitego przed tą twierdzą Króla Węgierskiego i Polskiego Władysława, i Węgierskich Bohaterów Hunniadego, Batorego, Kemenego i Rozgoniego. Może i Francuzi zemszczą się w Moreï za klęskę, którą niegdy pod walecznemi Artois i Burgund z nami Węgrzynami pod Nikopolis ponieśli. Zgoła, dawne czasy staią się nowemi, i na niedostatąk bogactw i na zmianę zdarzeń nie powinniśmy się żalić.

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek, to iest dnia 27go b. m., daną będzie nowa Komedya w 1 akcie, świeżo w Krakowie napisana, pod tytułem: *Ferdynand i Ewelina, czyli Miłość i Nieufność.* — Rozpoczoie widowisko Komedya w 1 akcie, pod tytułem: *Pierwsza Lepsza.* Między aktami tańczone będą przez JP. i JPannę *Amiot* 1. Pas de deux Schall.
2. Pas de deux Wieśniacze.

Przytem Pas solo wykonane przez siedmioletnią JPannę *Michałowską.*

W następuiącą Niedzielę, to iest d. 30 b. m., łącznie z JPP. Skibińskiemi, daną będzie nowa Opera komiczna P. Dupaty; z muzyką J. Catruffo, Członka Akademii Muzyczney, pod tytułem: *Julia, czyli Młoda Osoba Romansowa.*

Dyrekcyia Teatralna ma zaszczyt donieść Szanowney Publiczności, iż Opera ta zalecaiąca się przyiemną muzyką i wesołą rzeczy osnową, mieszcząca nadto moralną naukę, iest z rzędu tych, które z upodobaniem i pożytkiem wszędzie są widzianemi.

Dnia 24 i 25 Listopada 1828 r.
Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.	2. Zł. gr.	3. Zł. gr.	4. Zł. gr.
— Pszenicy	25 —	22 —	20 —	19 —
— Żyta	12 15	11 15	10 15	— —
— Jęczmienia	11 —	10 —	9 —	8 15
— Grochu	17 —	16 —	15 —	— —
— Owsa	5 15	5 —	4 42	— —
— Jagieł	18 —	17 —	16 —	51 15
— Rzepaku	24 —	23 —	22 —	21 —

W Gdańsku d. 17 Listopada.
Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od	Złp.	1440	do	1550.
Żyta	—	—	570	—	600.
Jęczmienia	—	—	420	—	480.
Owsa	—	—	260	—	300.
Grochu	—	—	668	—	690.

LOTERYIA KRAIOWA.

W 322 Ciągnieniu dnia 26go Listopada 1828 roku w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

40. 1. 30. 72. 5.

Przyszłe 323 Ciągnienie dnia 3go Grudnia 1828 r. przypada.

DONIESIENIE.

Sąd Appellacyiny etc.

Stósownie do przepisu Art: 118 Kod: Cyw: podaie ninieyszem do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi, na domaganie się Ignacego, Kejetana i Teressy Panny dołetniey, Mireckich, Obywateli W. M. Krakowa, wydał w dniu 7 Listopada r. b. Wyrok przedstanowczy, mocą którego wyszukiwanie nieobecnego przeszło od lat czterech Henryka Mireckiego, brata proszących, Sądowi Pokoiu Okręgu I. M. Krakowa poleconem zostało.
Krakowie dnia 19 Listopada 1828 r.

Nikorowicz.
Raubach, Sekr: S. A.